



Am scris, cu multă vreme în urmă, despre admirația mea definitivă pentru așezarea istorică Sighetul Marmației. O mai repet cu aceeași prospețime de spirit și respect: dacă neapărat este nevoie ca în biografia mea să existe un Oraș, acesta este fără tăgadă Sighetul Marmației. Aici mi-am dăltuit zborul, cinci ani la liceul de învățători, dar am urmat și facultatea prematură în preajma unor spirite de excepție. De la poetul și pictorul Gheorghe Chivu, dascălul luminat Eracle Titirică, profesorii Vancea, Ardelean și Pruncu și Mecena, apoi ortacii de generație Frații Bârlea, Echim Vancea, Andrei Făt, Marin Slujeru, Ileana Mihai. Apoi rigoarea matematică a lui Grigore Balea, care îmi răsfoia în serile de meditații istoria Maramureșului. Instituțiile de cultură din Oraș m-au lustruit în spirit. La Școala de artă am învățat flaut, la Casa de Cultură m-am rostuit ca poet, celebrul cenaclu, Biblioteca mi-a fost loc de lectură, iar Muzeul Maramureșului măreață instituție în care mi-am oglindit spiritul. Deci cunosc bine aceste instituții sighetene care rămân repere prin timp îmbrăcînd haină luminătoare a adevăratei culturi. Mărturie stau exercițiile de apreciere, prin vreme, pentru aceste mereu ziditoare amfiteatre ale purtării prin spirit. De o vreme încoace aceste vorbe, că ele ar trebui comasate. Cuvîntul acesta mă revoltă. Cînd s-a tatonat în satul meu ideea colectivizării primul pas a fost întovărășirea. Spaima țăranilor a fost tocmai acest cuvînt. Ne comasează pămîntul, ne comasează pe noi, vom mîncă toți la un blid mare cu lingura mică. S-au făcut cîntece cu sîmbure satiric pentru care puteai fi pus în lanțuri. La moartea lui Petru Groza pe la petrecerile satului se puteau auzi versurile: "Petru Groza și poporul/ Colectiv i-a trebuit/ Amu șede-ngrămădit/ Cu un ziar acoperit. Interpreta era Maria Bulendroaie, o femeie liberă, năstrușnică care colora lumea cu hori chiar fără perdea.

De aceea cuvîntul comasare auzit tot mai des acum la Sighetul Marmației pentru adunarea sub aceeași pălărie a instituțiilor de cultură mai trezește fiori. Ele au o identitate indiscutabilă, cu rosturi precise. Fiecare are o biografie culturală distinctă. Pierderea identității juridice a

instituțiilor vizate ar fi o mare pacoste. Sub spectrul crizei, care ne tot amenință, trebuie să găsim alte soluții chiar de întărire nu de diluare. Un lucru făcut prost greu mai poate fi întors cu fața spre bine. Mă încurajez că sînt voci care nu agreează această aventură a comasării. Să nu se distrugă într-o zi ce s-a clădit în multe decenii. Poate în condiții mai vitrege. Cred în luciditate pentru Marmația culturală.

Autor: Gheorghe Parja

SURSA: Graiul.ro